

Sygnatura akt III Pa 6/15

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Konin, dnia 24-03-2015 r.

Sąd Okręgowy w Koninie

III Wydział Pracy i Ubezpieczeń Społecznych

w składzie:

Przewodniczący: **Sędzia – SO Maria Dorywalska**

Sędziowie **SO Jadwiga Świąteczka, SO Anna Walczak - Sarnowska (spr.)**

Protokolant: **sekretarz sądowy Marcin Jamrózka**

po rozpoznaniu w dniu **24-03-2015 r.** w **Koninie**

sprawy z powództwa **M. B. i C. B.**

przeciwko **(...) Sp. z o.o. w K.**

o ustalenie

na skutek apelacji **powodów**

od wyroku **Sądu Rejonowego – Sądu Pracy i Ubezpieczeń Społecznych**

w **K.**

z dnia **18.11.2014r.** sygn. akt **IV P 243/14**

I. Oddala obie apelacje.

II. Zasądza od każdego z powodów na rzecz pozwanej kwoty po 60 zł tytułem zwrotu kosztów zastępstwa procesowego instancji odwoławczej.

Sygn. akt III Pa 6/15

UZASADNIENIE

Powódka M. B. wniosła przeciwko (...) Sp. z o.o. z/s w K. pozew o ustalenie, że w okresie od 04 kwietnia 1979 r. do 30 kwietnia 1986 r. pracowała w szczególnych warunkach określonych przepisami rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 07 lutego 1983 r. oraz zasądzenie od pozwanego kosztów procesu wg norm przepisanych. W uzasadnieniu pozwu wskazała, że pozwany jest następcą prawnym Fabryki (...) w K., gdzie powódka była zatrudniona w okresie od 04 kwietnia 1979 r. do 30 kwietnia 1986 r. W dniu 30.04.1986 r. pracodawca wydał powódce świadectwo pracy niezawierające informacji o tym, że powódka była zatrudniona na stanowisku pracy w warunkach szczególnych. Powódka pracowała natomiast na stanowiskach wymienionych w wykazach do Zarządzenia nr 3 Ministra Hutnictwa i Przemysłu Maszynowego z dnia 30 marca 1985 r. w sprawie stanowisk pracy, na których wykonywane są prace w szczególnych warunkach.

Powód C. B. wniósł przeciwko (...) Sp. z o.o. z/s w K. pozew o ustalenie, że w okresie od 04 kwietnia 1979 r. do 31 stycznia 1986 r. pracował w szczególnych warunkach określonych przepisami rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 07 lutego 1983 r. oraz zasądzenie od pozwanego kosztów procesu wg norm przepisanych. W uzasadnieniu pozwu wskazał, że pozwany jest następcą prawnym Fabryki (...) w K., gdzie powód był zatrudniony w okresie od 04 kwietnia 1979 r. do 31 stycznia 1986 r. W dniu 31.01.1986 r. pracodawca wydał powodowi świadectwo pracy niezawierające informacji o tym, że powód był zatrudniony na stanowisku pracy w warunkach szczególnych. Powód pracował natomiast na stanowiskach wymienionych w wykazach do Zarządzenia nr 3 Ministra Hutnictwa i Przemysłu Maszynowego z dnia 30 marca 1985 r. w sprawie stanowisk pracy, na których wykonywane są prace w szczególnych warunkach. W odpowiedzi na pozew pozwana wniosła o oddalenie powództw w całości i zasądzenie od każdego z powodów na rzecz pozwanej kosztów procesu, w tym kosztów zastępstwa procesowego wg norm przepisanych.

W uzasadnieniu odpowiedzi na pozew, pozwana wskazała, że powodowie nie mają interesu prawnego w wytoczeniu przedmiotowego powództwa. Ponadto, że nie posiada żadnych innych dokumentów niż te będące w posiadaniu powodów i które zostały załączone do pozwów, które mogłyby służyć udowodnieniu wykonywania przez powodów pracy w szczególnych warunkach.

Postanowieniem z dnia 02.09.2014 r. Sąd Rejonowy w Koninie sprawę z powództwa M. B. sygn. akt IV P 243/14 i z powództwa C. B. sygn. akt IV P 244/14 połączył do wspólnego rozpoznania i prowadził je pod sygn. akt IV P 243/14.

Wyrokiem z dnia 18.11.2014 r. Sąd Rejonowy w Koninie – Sąd Pracy i Ubezpieczeń Społecznych w sprawie o sygn. akt IV P 243/14 oddalił powództwa oraz zasądził od powodów na rzecz pozwanego kwotę po 60 złotych tytułem zwrotu kosztów zastępstwa procesowego.

Powyższe rozstrzygnięcie zostało oparte na podstawie następujących ustaleń stanu faktycznego :

Powódka M. B. była zatrudniona w Fabryce (...) z/s w K. w okresie od 04 kwietnia 1979 r. do 30 kwietnia 1986 r. w pełnym wymiarze czasu pracy na stanowiskach stażysta- technolog i technolog ds. wyrobów ściernych. Następcą prawnym pracodawcy jest (...) Sp. z o.o. z/s w K.. Pracodawca wystawił powodce świadectwo pracy w dniu 30 kwietnia 1986 r., z którego nie wynika, by powódka wykonywała pracę w szczególnych warunkach. Dalej Sąd Rejonowy podał, że powód C. B. był zatrudniony w Fabryce (...) z/s w K. w okresie od 04 kwietnia 1979 r. do 31 stycznia 1986 r. w pełnym wymiarze czasu pracy na stanowiskach mistrza, p. o. kierownika wydziału P- 2 i kierownika wydziału P- 2. Następcą prawnym pracodawcy jest (...) Sp. z o.o. z/s w K.. Pracodawca wystawił powodowi świadectwo pracy w dniu 31 stycznia 1986 r., z którego nie wynika, by powód wykonywał pracę w szczególnych warunkach.

Sąd Rejonowy wskazał, że dał wiarę zeznaniom powodów ze względu na ich szczerłość, spójność. Podkreślił, że powodowie wskazali, że ustalenie, że wykonywali pracę w szczególnych warunkach nie jest im obecnie do niczego potrzebne, ale w przyszłości będzie potrzebne do wyliczenia podstawy emerytury. Dokumenty, na podstawie których ustalono stan faktyczny Sąd Rejonowy uznał za całkowicie wiarygodne, bowiem autentyczności i prawdziwości treści w nich zawartych nie kwestionowały strony, a i Sąd I instancji nie znalazł podstaw, by czynić to z urzędu.

W rozważaniach prawnych Sąd Rejonowy wskazał, że roszczenie powodów nie zasługiwało na uwzględnienie. Wskazano, że przedmiotem roszczenia M. B. i C. B. było ustalenie, że w okresach odpowiednio od 04.04.1979 r. do 30.04.1986 r. i od 04.04.1979 r. do 31.01.1986 r. pracowali w szczególnych warunkach określonych przepisami rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 07 lutego 1983 r. oraz zasądzenie od pozwanego kosztów procesu wg norm przepisanych.

Sąd I instancji podał, że podstawę żądania powodów stanowi więc art. 189 k.p.c., w myśl którego „powód może żądać ustalenia przez sąd istnienia lub nieistnienia stosunku prawnego lub prawa, gdy ma w tym interes prawny”. Jak zaznaczył Sąd Rejonowy kwestia istnienia interesu prawnego po stronie powoda, który domaga się ustalenia okoliczności stanowiących przesłankę powstania prawa do świadczeń przyznawanych w innym trybie niż w cywilnym postępowaniu sądowym, była przedmiotem wielu orzeczeń Sądu Najwyższego, który wielokrotnie już wyjaśniał, że

całokształt postępowania dotyczącego ustalenia prawa do świadczeń emerytalno-rentowych z tytułu ubezpieczenia społecznego należy do właściwości organów rentowych (uchwała SN z dnia 6 sierpnia 1976 r. I PZP 35/76 oraz wyrok SN z dnia 6 grudnia 1966 r. I PRN 74/66 - OSPiKA 1967, z. 7-8, poz. 193). W dalszej części Sąd Rejonowy podkreślił, że za tym poglądem przemawia również treść uchwały składu siedmiu sędziów Sądu Najwyższego z dnia 26 października 1978 r. V UZP 5/78 (OSNCP 1979, z. 1, poz. 1), w której wyjaśniono, że w postępowaniu o ustalenie wysokości zasiłku chorobowego organ rentowy samodzielnie ocenia okoliczności, od których zależy to ustalenie, oraz uchwały z dnia 8 lutego 1979 r. III PZP 17/78 (OSNCP 1979, z. 7-8, poz. 143), w której podkreślono, że organ rentowy samodzielnie ocenia w postępowaniu dotyczącym świadczeń rentowych, czy wnioskodawca pozostawał w stosunku pracy w rozumieniu przepisów o świadczeniach społecznych z tytułu choroby zawodowej.

Dlatego w ocenie Sądu Rejonowego uzasadniony jest pogląd, że pracownik dla uzyskania świadczeń emerytalno-rentowych zgłasza wniosek w organie rentowym oraz konieczne dowody do wykazania zasadności tego wniosku. Pracownik nie ma więc interesu prawnego w dochodzeniu przed sądem pracy ustalenia zatrudnienia go w szczególnych warunkach, skoro okoliczność ta ma być przedmiotem samodzielnych ustaleń organu rentowego. Sąd I instancji podał, że jeśli w postępowaniu przed organem rentowym pracownik nie będzie mógł wykazać się zaświadczeniem zakładu pracy, że był zatrudniony w szczególnych warunkach, nie pozbawia to go możliwości wykazania tej okoliczności w postępowaniu odwoławczym przed sądem pracy i ubezpieczeń społecznych. Jak wyjaśnił bowiem Sąd Najwyższy w uchwale składu siedmiu sędziów z dnia 27 maja 1985 r. III UZP 5/85 (nie publikowanej) w postępowaniu o świadczenia emerytalno-rentowe dopuszczalne jest przeprowadzenie przed sądem pracy i ubezpieczeń społecznych dowodu z zeznań świadków na okoliczność zatrudnienia w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze, jeżeli zainteresowany wykaże, że nie może przedstawić zaświadczenia zakładu pracy. Sąd Rejonowy podał, że wyrazem tego poglądu jest treść art. 473 k.p.c., który stanowi, że w sprawach z zakresu prawa pracy i ubezpieczeń społecznych nie stosuje się przepisów ograniczających dopuszczalność dowodu ze świadków i z przesłuchania stron. W tej sytuacji pracownik w postępowaniu odwoławczym przed sądem pracy i ubezpieczeń społecznych będzie mógł udowodnić okoliczności co do charakteru jego zatrudnienia, a w konsekwencji nie ma on interesu prawnego w żądaniu ustalenia tych okoliczności przez sąd.

Mając na uwadze powyższe Sąd Najwyższy w wyroku z dnia 17 czerwca 1987 r., III CZP 19/87 (LEX nr 13036), w analogicznej sprawie, sformułował podzielaną przez Sąd Rejonowy tezę, iż „roszczenie pracownika przeciwko zakładowi pracy o ustalenie wykonywania zatrudnienia w szczególnych warunkach - dla celów ubezpieczeniowych - podlega oddaleniu z braku interesu prawnego”.

Sąd I instancji podał, że powodowie wprost wskazali w toku przesłuchania, że celem wytoczonych powództw jest uzyskanie potwierdzenia pracy w szczególnych warunkach na przyszłość, tj. do celów emerytalnych. W związku z powyższym Sąd Rejonowy oddalił powództwo.

O kosztach postępowania Sąd Rejonowy orzekł, na podstawie art. 98 § 1 k.p.c. w związku z § 11 ust. 3 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 28 września 2002 r. w sprawie opłat za czynności radców prawnych oraz ponoszenia przez Skarb Państwa kosztów pomocy prawnej udzielonej przez radcę prawnego ustanowionego z urzędu (Dz. U. nr 163, poz. 1349 ze zm.).

Apelację od powyższego orzeczenia wnieśli powodowie M. B. oraz C. B. zarzucając mający wpływ na treść zaskarżonego wyroku błąd w ustaleniach faktycznych przyjętych za podstawę orzeczenia wynikający z niewłaściwej oceny wyjaśnień powodów składanych na rozprawach oraz nie uwzględnienia dowodów, które zamierzali przedstawić powodowie oraz mające wpływ na treść zaskarżonego wyroku naruszenie art. 189 k.p.c. w zw. z art. 6 k.c. poprzez niewłaściwe zastosowanie polegające na przyjęciu, że powodowie nie mają interesu prawnego, podczas gdy interes prawny powodów wynika z potrzeby prawnej ustalenia rzeczywistej treści stosunku pracy i usunięcia stanu niepewności co do rzeczywistej treści stosunku pracy. W oparciu o powyższe wnieśli o uchylenie zaskarżonego orzeczenia i przekazanie sprawy do ponownego rozpoznania sądowi I instancji i orzeczenia o kosztach postępowania apelacyjnego. W uzasadnieniu apelacji skarżący streścili przebieg postępowania przed sądem I instancji wskazując między innymi, że swoje roszczenie wywodzą również z treści wyroku Sądu Najwyższego z 5.12.2002 r. (sygn. akt I PKN 629/01)

wskazującego, że pracownik ma interes prawny w ustaleniu rzeczywistej treści stosunku pracy, jeżeli wynikające z niego roszczenia majątkowe mogą powstać dopiero w przyszłości. Powodowie wskazali również, że próbowali uzupełnić dowody opisujące charakter ich pracy w pozwanym zakładzie pracy, lecz Sąd I instancji nie dopuścił do ich przeprowadzenia.

W odpowiedzi na apelację pozwany wniósł o oddalenie apelacji powodów oraz zasądzenie od nich na rzecz pozwanego zwrotu kosztów zastępstwa procesowego w drugiej instancji według norm przepisanych.

Sąd Okręgowy – Sąd Pracy i Ubezpieczeń Społecznych ustalił i zważył, co następuje :

Apelacja powodów okazała się nieuzasadniona. Jak słusznie wskazał Sąd Rejonowy w sprawie znajduje zastosowanie przepis art. 189 k.p.c., w myśl którego powód może żądać ustalenia przez sąd istnienia lub nieistnienia stosunku prawnego lub prawa, gdy ma w tym interes prawny. Zwrócić należy uwagę, że o istnieniu interesu prawnego w rozumieniu art. 189 k.p.c. można mówić tylko wówczas, jeżeli wyrok ustalający skutkować będzie jakąś korzystną dla powoda zmianą w jego sytuacji, polegającą na usunięciu lub wyjaśnieniu wątpliwości co do treści dotyczących go stosunków prawnych a osiągnięcie tego celu nie jest możliwe w inny sposób, np. w innym postępowaniu cywilnym (zob. wyrok Sądu Apelacyjnego w Poznaniu z dnia 18.06.2013 r., I ACa 448/13, Lex nr 1342330). W orzecznictwie Sądu Najwyższego wielokrotnie wskazywano, że o prawnym charakterze interesu, czyli o potrzebie wszczęcia oznaczonego postępowania i uzyskania oznaczonej treści orzeczenia decyduje, istniejąca obiektywnie, potrzeba ochrony sfery prawnej powoda. Tak pojmowany interes prawny może wynikać zarówno z bezpośredniego zagrożenia prawa powoda, jak i też może zmierzać do zapobieżenia temu zagrożeniu. Interes prawny występuje także wtedy, gdy istnieje niepewność stanu prawnego lub prawa, gdy określona sytuacja zagraża naruszeniem uprawnień przysługujących powodowi bądź też stwarza wątpliwość co do ich istnienia czy realnej możliwości realizacji. Pojęcie interesu prawnego powinno być zatem interpretowane z uwzględnieniem oceny, czy wynik postępowania doprowadzi do usunięcia niejasności i wątpliwości w tym zakresie i zapewni powodowi ochronę jego prawnie chronionych interesów, a więc czy definitywnie zakończy istniejący spór ewentualnie, czy zapobiegnie takiemu sporowi w przyszłości (wyrok Sądu Najwyższego z dnia 29.03.2012 r., I CSK 325/11, Lex nr 1171285). W kontekście powyższego należy zauważyć, że powodowie w istocie nie wykazali jakiemu celowi miałyby służyć wnioskowane ustalenie o wykonywaniu przez nich pracy w szczególnych warunkach. Ich stanowiska w tym zakresie były niekonsekwentne. Wymaga wskazania, że jeszcze w pismach kierowanych do pozwanego powodowie podawali, że wydanie świadectw wykonywania pracy w szczególnych warunkach jest im „niezbędne do uzupełnienia dokumentacji w ZUS” (k.13-14). W toku postępowania przed Sądem I instancji również podawali, że „(...) w przyszłości potrzebne jest mi do wyliczenia podstawy emerytury” (dotyczy powódki M. B.) oraz „(...) w przyszłości zamierzam wykorzystać w celach emerytalnych” (powód C. B.). Natomiast w apelacji oraz przed Sądem odwoławczym podawano, że powodowie chcą jedynie stwierdzenia, że pracowali w pozwanym zakładzie w szczególnych warunkach bez powoływania się na cele dotyczące świadczeń z ubezpieczenia społecznego. Wydaje się, że zmianę w tym zakresie należy wiązać z dopasowaniem swojej sytuacji do tej, która była podstawą orzeczenia Sądu Najwyższego z dnia 5.12.2002 r. (I PKN 629/01) na który powodowie powoływali się w trakcie postępowania. W powołanym orzeczeniu Sąd Najwyższy stwierdził, że pracownik ma interes prawny w ustaleniu rzeczywistej treści realizowanego stosunku pracy, jeżeli wynikające z niego roszczenia majątkowe mogą powstać dopiero w przyszłości. Pogląd ten został wyrażony w stanie faktycznym, w którym pracownik domagał się usunięcia obiektywnej niezgodności treści zawartej z nim umowy o pracę z rzeczywistym rodzajem pracy wykonywanej, wskazując na konieczność takiego ustalenia dla zweryfikowania różnych uprawnień, które mogą być przedmiotem jego potencjalnych roszczeń w przyszłości. Chodzi więc w nim o niepewność co do prawa majątkowego, które jeszcze się nie zaktualizowało. Sytuacja w niniejszej sprawie jest jednak nieco odmienna, gdyż powodowie nie wskazują dla jakich potrzeb konieczne jest im uzyskanie wyroku ustalającego, że wykonywali pracę w szczególnych warunkach, a powództwo z art. 189 k.p.c. musi być celowe i spełniać realną funkcję prawną. Musi bowiem istnieć rzeczywista i obiektywna potrzeba uzyskania wyroku o określonej treści. Natomiast gdy uznać, że uzyskanie korzystnego wyroku w niniejszej ma służyć dochodzeniu świadczeń z ubezpieczenia społecznego to orzecznictwo Sądu Najwyższego w tym przedmiocie w zdecydowanej części wskazuje, że pracownik nie ma interesu prawnego w wytoczeniu powództwa o ustalenie stosunku pracy (jego treści), gdy wnosi takie powództwo wyłącznie w celu

uzyskania orzeczenia, które ma służyć ustaleniu dowodów lub faktów w innym postępowaniu, w szczególności w sprawach zakresu ubezpieczeń społecznych (por. postanowienie Sądu Najwyższego z 19.01.2012 r., I PK 108/11, Lex nr 1215409 oraz przytoczone w uzasadnieniu orzeczenia Sądu Najwyższego). Należy przy tym wskazać, że powódka M. B. już od ukończenia przez nią w (...)r. wymaganego wieku (55 lat) uprawniającego kobiety do przejścia na emeryturę w obniżonym wieku emerytalnym z tytułu wykonywania pracy w szczególnych warunkach, miała możliwość aby ustalenie wykonywania tejże pracy nastąpiło na etapie postępowania przed organem rentowym, który samodzielnie ustala okresy przebyte w ubezpieczeniu i inne przesłanki warunkujące nabycie prawa do świadczeń z ubezpieczeń społecznych (zob. wyrok Sądu Najwyższego z 12.05.2005 r., I UK 245/04, OSNP 2006/3-4/57). W konsekwencji organ rentowy na podstawie art. 83 ustawy z dnia 13 października 1998 r. o systemie ubezpieczeń społecznych (t.j. Dz.U.2015.121) wydaje w tym przedmiocie decyzję, która w przypadku rozstrzygnięcia negatywnego (na przykład z powodu nieuwzględnienia okresów jego zatrudnienia jako pracy w szczególnych warunkach) może być przez stronę zaskarżona do sądu, gdzie będzie podlegała weryfikacji. Na marginesie należy zaznaczyć,

że powódka za kilka miesięcy osiągnie w myśl art. 24 ust. 1a pkt 10 ustawy z dnia 17 grudnia 1998 r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych

(t.j. Dz.U.2013.1440) powszechny wiek emerytalny, a więc kwestia wykonywania przez nią pracy w szczególnych warunkach lub charakterze nie będzie miała znaczenia dla nabycia przez nią świadczenia emerytalnego. W przypadku powoda C. B. to także i w jego sytuacji brak jest podstaw aby uznać, że posiada on interes prawny w uzyskaniu korzystnego rozstrzygnięcia. Niezależnie bowiem od tego, że nie wykazał on, aby istniała rzeczywista potrzeba wydania takiego rozstrzygnięcia to należy zauważyć, że wnosił o ustalenie faktu, który jako przesłanka nabycia prawa do określonego świadczenia lub wysokości i tak musiała by być ustalona w sprawie o to świadczenie. Żądany wyrok, który zapadłby w niniejszej sprawie dotyczyłby relacji pomiędzy pracownikiem-pracodawcą i związany byłby on z ustaleniem charakteru pracy powoda. Nie korzystałby on na podstawie art. 366 k.p.c. z przymiotu powagi rzeczy osądzonej w sprawie toczącej się między ubezpieczonym a organem rentowym. Jakkolwiek z art. 365 § 1 k.p.c. wynika, że orzeczenie prawomocne wiąże nie tylko strony i sąd, który je wydał, lecz również inne sądy oraz inne organy państwowe i organy administracji publicznej, a w wypadkach w ustawie przewidzianych także inne osoby, to istota uregulowanej w tym przepisie mocy wiążącej prawomocnego orzeczenia polega na tym, że wymienione w nim podmioty powinny mieć na względzie fakt wydania prawomocnego orzeczenia i jego treść (por. wyrok Sądu Najwyższego z dnia 13 stycznia 2000 r. II CKN 655/98 Lex nr 51062). Wynikający z niej stan związania - według poglądu dominującego w judykaturze Sądu Najwyższego (por. wyroki Sądu Najwyższego z dnia 28 czerwca 2007 r. IV CSK 110/2007 Lex nr 488981) - ogranicza się jednak do sentencji orzeczenia i nie obejmuje motywów rozstrzygnięcia. Dlatego w orzecznictwie przyjmuję się, że sąd nie jest związany ustaleniami i oceną dowodów, dokonany w innej sprawie. Podkreśla się tylko, że dokonując samodzielnych ustaleń, nie może ignorować stanowiska zajętego w innej sprawie, w której stan faktyczny był konstruowany na podstawie tego samego zdarzenia, lecz biorąc je pod uwagę, obowiązany jest dokonać własnych, wszechstronnych ustaleń i samodzielnych ocen, które w rezultacie mogą doprowadzić do odmiennych konkluzji (por. wyrok Sądu Najwyższego z dnia 23 maja 2002 r. IV CKN 1073/00, Lex nr 55501). Należy więc wskazać, że orzeczenie uznające, że powodowie wykonywali w pozwanym zakładzie prace w warunkach szczególnych nie stanowiłoby o rozstrzygnięciu o tym czy praca ta była świadczona przez nich stale i w pełnym wymiarze czasu, co jest konieczną przesłanką zaliczenia okresu danej pracy do stażu uprawniającego do emerytury.

Sąd pragnie również zwrócić uwagę, że brak uwzględnienia twierdzeń powodów w niniejszym procesie w żaden sposób nie pozbawia ich możliwości ubiegania się o świadczenia z ubezpieczenia społecznego, gdyż jak wskazano powyżej i co zaznaczył również Sąd Rejonowy, w sytuacji w której przed organem rentowym pracownik nie będzie mógł wykazać się zaświadczeniem zakładu pracy, że był zatrudniony w szczególnych warunkach, nie pozbawia to go możliwości wykazania tej okoliczności w postępowaniu odwoławczym przed sądem pracy i ubezpieczeń społecznych. W postępowaniu tym możliwym jest aby okres pracy w szczególnych warunkach lub charakterze udowodnić wszelkimi środkami dowodowymi przewidzianymi w procedurze cywilnej, w tym w szczególności za pomocą zeznań świadków.

Powyższe wskazuje więc, że rozstrzygnięcie Sądu Rejonowego było prawidłowe, gdyż powodowie nie posiadają interesu prawnego w żądaniu ustalenia wykonywania pracy w szczególnych warunkach lub szczególnym charakterze

w pozwanym zakładzie pracy co czyniło zarzut naruszenia art. 189 k.p.c. niezasadnym. Podniesiono również zarzut dotyczący nieprzeprowadzenia wnioskowanych przez powodów dowodów na okoliczność wykonywania przez nich pracy w szczególnych warunkach. Art. 217 k.p.c. daje możliwość stronie aż do zamknięcia rozprawy przytaczania okoliczności faktycznych i dowodów na uzasadnienie swoich wniosków lub dla odparcia wniosków i twierdzeń strony przeciwnej. Kwestia oceny zasadności zgłoszonego zarzutu musi zostać poprzedzona ustaleniem, że decydując o dopuszczeniu dowodu przedstawionego przez stronę, sąd rozważa przede wszystkim to czy dany fakt ma istotne znaczenie dla rozstrzygnięcia sprawy (art. 227 k.p.c.) oraz czy okoliczność, na którą dowód został zgłoszony nie została już dostatecznie wyjaśniona (art. 217 § 2 k.p.c.). Sąd Rejonowy trafnie doszedł do przekonania, że próby zgłoszenia przez powodów wniosków na okoliczność wykazania charakteru wykonywania przez nich pracy, nie były istotne dla rozstrzygnięcia sprawy, albowiem po stronie powodów brak było interesu prawnego w wytoczeniu powództwa o ustalenie.

W konsekwencji Sąd Okręgowy na podstawie art. 385 k.p.c. oddalił apelację powodów uznając, że jest ona pozbawiona uzasadnionych podstaw.

O kosztach zastępstwa procesowego orzeczono na podstawie art. 391 k.p.c. w zw. z art. 98 k.p.c. w zw. z § 12 ust. 1 pkt 1 w zw. z § 11 ust. 1 pkt 3 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 28.09.2002r. w sprawie opłat za czynności radców prawnych oraz ponoszenia przez Skarb Państwa kosztów pomocy prawnej udzielonej przez radcę prawnego ustanowionego z urzędu (t.j. Dz. U. 2013.490).

SSO J. Świącicka SSO M. Dorywalska SSO. A. Walczak- Sarnowska